

„Soča“

Izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Gospodarski list“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana:

vse leto gld. 4-40,
pol leta 2-20,
četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština. Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglase pri upravnistvu.

„Prisrce“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi terek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski list“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izdeta lista že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo.)

Oznanila

in „POSILNICE“ plačujejo se za petstopno polit-vrstno:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 2
6 3

Večkrat — po pogodbi. — Za večje črke po prostoru. Posamične številke dobivajo se v tobakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr. Dopisi pošiljajo naj se uredništva, naročnina in reklamacija pa upravništvu „Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Itokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Vinko Levičnik

— „Bog in narod!“ —

Tiska in zalaga „Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič).

Rogajo se nam, in prav imajo!

V Gorici, 21. oktobra.

„Pomagajmo si sami, in Bog nam bo pomagal!“ — Tako kličejo Slovenci čestokrat, ker zgodovina nas uči, da je najbolje za nas, ako se zanašamo v prvi vrsti le sami na se, le na svoje fiziške in moralne sile.

Ako pa si hočemo pomagati, je potrebno najprej, da poznamo svoje prave potrebe, kakor mora zdravnik dobro poznati bolezen, ako hoče pomagati bolniku.

Ali potrebe so različne vrste; jedne so večje, druge manjše; jednim prav lahko zadovoljimo, drugim z veliko večjimi težavami in žrtvami.

Mi Slovenci pa imamo poleg najrazličnejših potreb še celo vrsto napak, katere je najprej treba odpraviti, ako hočemo, da sploh dosežemo kaj trajnega v zagotovitev svojega narodnega obstanka ter duševnega in gospodarskega napredka. In neobhodno potrebna odprava takih napak je pač le v naši moči; v to ne moremo klicati na pomoč ne grofa Badenja ne drugih državnih in deželskih oblastvenikov. In pa nič bi nas ne stal tak silno važen korak, prav nič, treba le malce dobre volje in hladnega razuma!

Res je sicer, da napake, ako jih hočemo odpravljati, moramo najprej poznati; in zopet res je, da je silno težavna reč: spoznavati in pripoznavati lastne napake in slabosti. Saj govori nekje celo sv. pismo, da radi opazamo smet v očesu svojega brata, brna v svojih očeh pa ne vidimo.

Slovenci sicer mnogokrat pripoznavamo raznovrstne napake in se trkamo na prsi: mea culpa, mea maxima culpa! Toda dalje se nisimo prišli: od spoznavanja do poboljšanja nam je trnjeva pot, prav zamikerni grešniki smo, ki s pokoro vedno in vedno odlašamo!

Čestokrat čujemo in čitamo, da Slovenci treba z batom natepati, potem se šole zganemo; le navadno paliča, ki nas tpe, celo pošljubljamo. Tudi v spoznavanju svojih napak nam je treba tujega bica, da nam odpre oči in nas morda spodbudi k spreobrnitju.

Naši narodni nasprotniki dobro poznajo naše slabosti in napake — in previdno jih izkoriščajo sebi v korist. Vešiti jim pa vendarle nide iz ust kaka neprevidna izjava, ki dokazuje, da sicer dobro poznajo, kar nam podira sleherni pravi napredok, a škodoželjno se nam posmehujejo in se nam — rogajo! In eva, vsaj tako roganje bi nam moralo korenito odpreti oči ter vsposobiti nas k temeljitemu poboljšanju!

Naj omenjamo le tri slabosti in napake, katere nam očitajo nasprotniki. Kdor čita „Corriere“ in „Sentinella“, temu ne

povemo nič novega; tudi v „Soči“ smo že omenjali taka skodoljena očitanja. Vendar ne bo od škode, ako — ponovimo vsaj nekatera.

Laški listi so že večkrat očitali Slovence, da so radi nevaležni svojim najboljšim možem. In čitali smo vslik: Kdaj naj sploh z oduševljenjem kaj dela za — tak narod?!

Mi smo avertjeni, da naši nasprotniki so sli predaleč v taki svoji sodbi. Narod v svoji celoti je gotovo hvaležen onim možem, ki se trudijo zanj. Res pa je, da vsak narodov delavec zanje veliko nevaležnosti od posamičnikov. — Ali tudi to napako moramo odpraviti, preganjati jo, kjer jo opazimo. Vsak delavec je vreden svojega plačila, pravimo navadno v vsakdanjem življenju; in i narodovih delavcev, ki ne iščejo plačila, ne plačujemo z nevaležnostjo!

To je kočljivo vprašanje, žaló o njem dovolj besed. Vsak razsoden čitatelj naj premišljuje, ali je lepó od nas, da moramo, če tudi le deloma opravičeno, slišati iz ust nasprotnikov taka rogožeča očitanja.

Pri neki drugi priliki je uteklo „Corriere“ iz peresa, da Lahom se Slovenci ni bati, ker pri Slovencih je toliko mislij in strank, kolikor je glav.

Torej naši narodni nasprotniki že računajo na našo — neslogo! Znamenito priznanje! Pa se rogajo se nam po vrhu!

Vprašajmo se pa: ali je resnica, kar je dejal „Corriere“? — Da, veliko je resničnega na teh besedah! To vse so sicer že znane reči, toda prenamo smo jih uvaževali. Ali jih bomo kaj več upoštevali odslej, ko smo postali nasprotnikom že v posnehi radi te napake?

V zadnji „Soči“ pa smo povedali, kaj je dejal „C.“ nam Slovence, češ: kakó hočemo, da nas bodo spoštovali drugi, ko sami sebe i. spoštujemo!

Znamenite besede! In rekel j je — lahonski „Corriere“! Rogal se nam je sicer, ali govoril je velikoistino! Zares je, Slovenci sami podkladamo svoj blinik tujevi peti, da nas tlačí. Narodnega ponosa je še vse preudó! Sebični smo čez mero, da za nove dobička prestopimo raje prag nasprotnika, nego da bi dali zaslužka svojemu bratu. — Kdor ne spoštuje se sam, podlega je tujevi peti, pravi pregovor! In njega teže in resničnost bridko čutimo mi Slovenci, a dobivamo v plačilo še — škodoželjno roganje.

Pa tudi v nekem drugem pogledu bi radi rekli nekaj besed, a zadeli bi morda preveč v srčenje gnezdo. Zató le en zged.

V nekem slovenskem listu je bilo te dni govorenje o ljubljanskem županu, veleza-

služnem g. Ivanu Hribarju, in o neznaní osebi nekega izvozečka; vendar je dobil izvozeček naslov gospod, župan stolnega mesta Ljubljane pa ne. Takó se dela nameroma! Kakó smo malenkostni, kakó otročji! — Naš župan v Gorici pa dobiva v vseh laških listih vsak hip bobneče naslove, kakor „illusterrissimo signor podestà“ itd.; klerikalna „Eco“ ne zaostaja za „C.“ in „S.“ in za drugimi podobnimi listi.

Res je, da pri Lahih presega osebni kultus že vse meje, da nam ga ni treba posnemati; ali zopet res je, da pri nas Slovenceh se prenamo oziramo na take uljudnostne oblike, kar opažajo že tujei, da nas razupivajo za primitivno ljudstvo in za narod, ki ne zasluži spoštovanja, ker ne zna spoštovati

Dalo bi se mnogo govoriti, ali naj zadoša toliko, kolikor se neposredno naslanja na roganje v lahonskih listih. Uvažujmo te glasove in — poboljšajmo se! To je pač v naši moči in — nič ne stane! G.

Na Kopitarjevom grobu.

(Govoril prof. Fr. Levce, predsednik „Slov. Matice“.)

Rojaka evropske slave, ki je trinajsetdeset let počival v daljnem tujem svetu, je ravnokar sprejela predruga zemlja slovenska v svoje naročje.

Veliki gromovnik — ga je imenoval ženjalni Prešeren, čime evropske Celebrität — ga je nazival duhoviti Čop, „magnum philologus, vir celeberrimus“ — razsodni Miklošič; „der grösste slavische Kritiker unserer Jahrhundert“ — bistroumni Hanus. Največji germanist svojega časa, Jakob Grimm, pa mu je vzdel častni priimek „monstrum scientiarum“.

Ako pa se tudi zgodovinar in jezikoslovec Kopitar kakor zvezda danice sveti na jasnem obzorju učenega sveta, in ako se tudi njegovo ime s častjo in slavo izreka po vsi širni Evropi, vendar je temu velikemu svojemu sinu v prvi vrsti največjo hvaležnost dolžan naš narod slovenski.

Prežalostno so bile razmere v naši domovini, ko je pred devetdesetimi leti v javno življenje stopil Kopitar.

Naš narod je bil brez vsake zavestnosti, brez prave književnosti in inteligence; naš jezik je bil zaničevan kot narečje hlapčevskih stanov; po solah in uradih je gospodovala tujsčina; vsak omikaneec, četudi domače zemlje sin, se je sramoval slovenskega imena. Z naglimi koraki se je tudi našemu narodu bližala tista kruta usoda, ki je v srednjem veku podavila polabske Slovane.

Med plemenitimi možmi, ki so se v tej bedi usmili zapuščenega in zaničevanega našega naroda, je poleg Čoja in Japlja, poleg Linharta in Vodnika v prvi vrsti imenovali Kopitarja. Z bistrim umom, s krepko voljo in z mladostnim navdušenjem je pričel Kopitar raziskavati jezik in zgodovino

slovenskega naroda, in devetindvajsetleten mladenič je izdal kritično slovnico slovensko, polno ženjalnih idej in novih nazorov. V tej knjigi je Kopitar neustrašeno pokazal na pisatelje XVI. veka kot na glavni vir našega jezika; v tej knjigi je položil temelj znanstvenemu raziskavanju naše domače govornice; v tej knjigi je pa Kopitar tudi mogočno povzdignil svoj glas: „Odprite slovensčini javne stole!“ In s pravo gorensko žilavostjo je tudi pozneje ponavljal svojo zahtevo, jo podpiral z neovržnimi razlogi ter ni miroval, dokler se ni ustanovila stolica slovenskega jezika v Ljubljani l. 1816.

In tudi ko je bil Kopitar zapustil svojo domovino, ko se je na cesarskem Dunaju popenjal od časti do časti, ko je slava njegovega učenega imena zaslovela po Evropi, ko je največje duhove tedanje dobe, Goetheja in Humboldta, Gimmua, Wolta in Schlegla štel med svoje prijatelje — je ostal Kopitar zaveden sin svojega naroda; v duhovnih spisih je slavil nadarjenost svojih rojakov, razkrival lepoto svojega materinskega jezika ter v krasnih prijateljskih pismih Ravnikarja in Metelka, Zupana in Čopa navduševal za književno delovanje.

In z isto ljubeznijo, kakor svojega slovenskega, se je oklenil Kopitar tudi bratovskega naroda srbskega. Srbski pisatelji so ob Kopitarjevih časih pisali učeno mešanico, posebno cizirajo se na mrtvi cerkveni jezik. Kopitar pa je spoznal, da je mrtva vsaka književnost, ki ne zajema svojih življenjskih močij iz nroda samega, ki se ne naslanja na narodno govornico.

Dobra sreča je namerila Jerneja Kopitarja na mladega nadarjenega Vuka, in tega je znal Kopitar pridobiti za svoje velike ideje. Z njegovo pomočjo je Vuk spisal srbsko slovnico, z njegovo pomočjo je na srbski jezik preložil sv. pismo, z njegovo pomočjo je dvignil ogromni zaklad zlatega srbskega narodnega pesništva. In dasi so se Vuku in Kopitarju trdovratno ustavljali posvetni in duhovski mogočniki, naposled sta zmagala s svojimi zdravimi nazori, in danes hvaležno slavi ves srbski narod Vuka in Kopitarja kot ustanovitelja novosrbskega slovstva.

Ko je mestni zastop cesarske prestolice Kopitarju najprej obljubil častni grob na osrednjem pokopališču dunajskem, potem pa mu iz političnih razlogov odrekal to čast, so sporočili Srbi v Ljubljano: Mi prenesemo svojega Vuka v domovino; ako vi ne prenesete svojega Kopitarja v Ljubljano, ga vzamemo mi s seboj v Beli Grad, zakaj Kopitar nam je ravno tako mil in drag, kakor Vuk.

Kar je storil Kopitar za narod slovenski, kar je storil za narod srbski, že to bi zadostovalo, da bi mu zagotovilo neumrječo slavo.

Toda bistri um Kopitarjev, združen z neutišljivo jezo po večni resnici, z gorečo ljubeznijo do vsega slovanstva, se je lotil tudi večjih, težjih nalog. V

svoji epohalni knjigi „Glagolita Clozianus“ in v svoji duhoviti razpravi „Prolegomena historica“ je Kopitar bistro pojasnil slavno zgodovino panonskih Slovencev IX. veka, dolovanje slovenskih blagovostnikov in solnograških misijonarjev. Ravnotako duhovito pa je razbistril najstarejšo spomeniko karuntanskih in panonskih Slovencev in tako s temi enakimi svojimi spisi postavil temeljni kamen stari slovensčini, tor z Dobrovskim vred ustanovil novo znanost — slavistiko, za katero je pridobil in odgojil onako nadarjenega učenca, vojnika — Miklošiča!

Da se dandanos po vseh avstrijskih in slovenskih vseučiliščih skrbno goji slovensko jezikoslovje in slovenska zgodovina, da sledi, polni glasovi častiljive stare slovensčine odnovojo tudi raz učnih stolic tujih dožel ter donó po vseučiliških dvoranah ravnotako v Berlinu, kakor v Parizu, da so s korenitejšim znanjem slovenskih jezikov zblížujejo tudi slovenska sren; to je v prvi vrsti Kopitarjeva zasluga!

Devetdeset let bo minilo, kar so je prvič oglašil Kopitar, in trideset let je preteklo, kar je umolknila mogočna njegova beseda. In od tega časa — kakšna veličanska, vesela promemba ne samo po naši domovini, ampak po vsem slovenskem svetu! „Patriotische Phantastien eines Slavens“, ki jih je sanjal za napredok vsega Slovanstva navdušeni Kopitar l. 1810., so v tem času, in največ vsled Kopitarjevih velikanskih del, postala dejanska resnica.

Vsemogočni Bog, ki je tako čudovito blagoslovil delovanje Kopitarjevo na srečo in slavo našega naroda in vsega Slovanstva, daj umrjočim njegovim ostankom sladk mir in pokoj v domači zemlji, duševnim delom njegovim pa bodi nevonljiva slava!

DOPISI.

Iz Podbrda, 18. oktobra. — Kakor znano, smo bili po odhodu č. g. J. Remeca v Strážece l. 1894. brez duh. pomočnika, in je moral naš občeljubljani in spoštovani župnik veleč. g. Carl vsi obsirno župnijo sam upravljati, kar je bilo za njegovo silko osebo vsekakor prebrdo breme. To so menda spoznali slednje tudi na višjem mestu, in tako smo dobili kaplana v osebi čast. g. Al. Kovarčiča iz Komna. Novi g. kaplan si je v teh kratkih tednih, katere biva tukaj, vendar že pridobil srea vseh župljanov, in upamo, da se tudi njemu kmalu omili naš lepí kraj in naše dobro ljudstvo.

Po prizadevanju tukajšnjega vlega č. kr. poštarja in podžupana g. Torkarja je ustanovilo veles. č. kr. poštno in brzovjavno ravateljstvo v Trstu vozno-poštno zvezo med Podbrdom in Grahovem in začne voznja dne 1. novembra t. l. Ta zveza je bila potrebna in bo v veliko korist ne samo potu-

— z vrezano sliko tedanjega Dubrovnika. Ta slika se je ohranila do današnjega dne, da jo moremo primerjati s sedanjim mestom.

8. Stolna cerkev, sezidana prvotno že v XIII. stoletju za 80.000 dukatov; gradili so jo 44 let. Cerkev je bila v rimskem slogu, v tri ladije, naslonjene na krasne mramornate stebre z okraski, katerim se moramo čuditi še dandanes. Cerkev je bila silno bogata; tu se je lesketalo zlato in srebro, a okna so bila vsa umetniški slikana. — Ali potres l. 1667. jo je porušil do tal. Na istem mestu so potnu zgradili novo cerkev, katero so posvetili l. 1713.

9. Knežev dvor, najimenitniša zgradba dubrovniška, prej sedež kneza republike, danes č. kr. okrajnega glavarstva. Zgradil ga je l. 1438. prof. imenovani Napolitancev Onofrijo. l. 1462. ga je nekoliko poškodoval požar, a popravili so ga zopet po načrtu Dahnlánca Jurija Orsinija, ki je zgradil tudi veličastno cerkev v Šibeniku. Čela zgradba je jako umetna, da se jej divijo evropski starinoslovci.

10. Dominikanska cerkev. Prvi Dominikanci so prišli v D. l. 1225. in so se naselili pri sv. Jakobu na Pelinah. Ko so se pomnožilo njih število, so jim podarili pobožni Vičiči in Palmotiči cerkvisv. Lukeža in Vnebovžetja Marijinega, a iz teh obeh so začeli zi-

Podlistek.

Štirinajst dni na Balkanu.

(Potopisne črtice.)

Svaki brat je mio, Ma koje vjere bio!

IV. V Dubrovniku.

(Dalje.)

Dubrovnik! Kateremu Slovane ne zatriplje nekakega svetega čustva rodoljubno srce, ako mu je dana prilika, da stopi na to klasiško zemljo slovenskih Aten, na staroslavna tla slovenskih Benetk daleč doli ob bregovih divne naše Adrije? Spomin na slavne pesnike in pisatelje: Gundulič, Palmotić, Gjorgjić, i. dr., ki so si stekli slavno ime še v onih časih, ko je bila naša domovina zagnjena v dušno temo, deluje pač na našo dušo s toliko silo, da se bližamo Dubrovniku z nekako tiho pobožnostjo v srečo, kakor vneti romarji, ko pridejo na cilj svojega hrepenenja.

In takó nekako mi je bilo pri sreči, ko sem videl na svoje oči ostanke stare dubrovniške slave, ko sem gledal častiljive spomenike iz dobe dubrovniške mogočne vlade v Jadranskem morju, katero so nejevoljno gledale ponosne Benetke. Vse, kar sem kdaj čital o Dubrovniku, o njega vsevitanju in rasti, se mi je vzbujalo zopet v duši v več

zapustil vladi za dobrotvorne svrhe 200.000 starih genajm. Sami trgovci na Prijeki (del mesta) so imeli glavnico nekaj milijonov dukatov. Takó je cvela takrat v Dubrovniku prekomorska trgovina.

Dubrovnik je bil svobodna republika, ki je skušala tekmoovati z Benetkami in vsakoršnem pogledu. Mesto so obzidali in polagoma zgradili celo vrsto krasnih, zares umetniški izdelanih posopij, zlasti cerkva, katerim se čudimo še dandanašnji.

Naj omenim nekatere zgradbe, katere naj si gotovo ogleda vsak tujec:

- 1. Minčeta, obla trdnjava na severni strani mestnega ozidja, imenovana po stari čbiteljji Minčetičev (Menze), ki so prej ondí bivali. Sezidali so jo l. 1463., l. 1538. pa jo je utrdil stavbenik Anton Ferramolino iz Bergama, katerega je poslala beneška vlada v to svrhu v Dubrovnik.
- 2. Frančiškanska cerkev, sezidana l. 1317. Prvi Frančiškani so prišli v Dubrovnik l. 1235.; l. 1250. so si sezidali samostan in cerkev sv. Tomaža ap. zunaj mesta na Pilanu.
- 3. Razvaline nunskega samostana in cerkve sv. Tomaža ap.; oboje je bil porušil potres l. 1667.
- 4. Cerkev sv. Klare. Samostan in cerkev sv. Klare so zgradili l. 1290. Ko so došli v Dubrovnik Francozje, so

nune izgnali in porabili oboje za vojašnico. — V samostanu je dandanes arsenal topništva.

- 5. Studenec na Punejelatu. Punejele (pulcelle) je bil samostan naproti studencu, kjer so se vzgajale dekle; danes je tu arsenal topništva, kakor sem omenil zgoraj. l. 1438. je napeljal napuljski arhitekt Onofrijo di La Cava vodo osem milj daleč iz izvirka v Sumetu in okoli brda Srgja. Delo je stalo 12.000 zlatih dukatov (okoli 69.000 kron). Studenec sam je takó znamenito delo, da je še danes tu kot večni spomenik hidravliškega genija graditeljevega. Seveda je že močno pokvarjen.
- 6. Bivša benediktinska cerkev sv. Marije, ki je jedna najstarejših zgradb. Francozje so jo spremenili v vojašnico, kar je tudi dandanes.
- 7. Orlando v stolp, kateri je bil porušen vsled strašnega viharja l. 1825., a zopet postavljen l. 1878. Ime je dobil po sinovu Karla Velikega.
- 8. Cerkev sv. Vlaha, zgrajena prvotno v l. 1348-52. Notranje arhitektonične okraske je dovršil Ivan od Sijena v 14. stoletju. Stala je 40.000 dukatov. l. 1547. jo je poškodoval požar, a potres l. 1667. jo je skoro porušil; ali popravili so jo zopet in služila je kot stolna cerkev. l. 1706. jo je pa požar zopet uničil. Ostal je le srebrihi kip sv. Vlaha, ki drži v levi roki ploščo

jočemu občinstvu, ampak tukajšnjemu ljudstvu sploh.

Ustanovili smo v zadnjem času tudi bralno društvo pod imenom „Gorska Vila“. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 10. t. m. in so bili voljeni v odbor gg. Torkar Ivan, predsednik, Kovacič Al. podpredsednik, Jelenič Rudolf, tajnik, Torkar Matevž, odbornik. V razsodnosti so bili voljeni veleč. g. župnik Carl Anton ter gg. Stravs Andrej in Kajzer Peter ml.

Tukajšnje ljudstvo je jako vneto za društvo in se nadejamo, da se bo lepo razvijalo in razvezilo ter navduševalo za uzore, kateri privedejo človeka bliže. Onemu, kateri vlada usodo posameznih ljudi kakor celih narodov, ter upamo, da se bode društvo tudi res skazalo vredno imena „Gorske Vile“.

— n. —

Kamnje. — Dne 17. t. m. je zborovalo tukajšnje „Vinarsko in sadjarsko društvo“ v solski sobi.

Da se društveniki zanimajo za stvar, so pokazali s tem, da so se udeležili vsi razun enega.

Društveni predsednik g. J. Vodopivec je pričel zborovanje s primernim nagovorom ter izrazil svoje veselje nad tolikim zanimanjem društvenikov za stvar.

Na to na kratko vzbujajo pričujoče, da bi se prijeli pravočasno vinarstva na podlagi ameriških divjakov. Opozorja, naj ne verujejo preveč klepetanju krivih prorokov, koji iz nevednosti, nevoljivosti ali iz prirojenega jim trme nasprotujejo vsemu, česar se niso naučili od pradedov.

Povdarjalo se je, kako bogato rodé cepljene trle na ameriške podlage, kako močno poganjajo, in da cepljenje ne dela posebnih sitnosti, kakor se je sodilo sprvega.

Navzoči so se navdušili za to ter hočejo po mogočnosti nasaditi ameriške divjake. Z enako gorečnostjo hočejo pomnožiti sadno drevje ter razširiti društveno drevnico in trtnico.

Med raznimi sklepi bi bil najvažnejši ta, da se je določilo, da pristopi društvo kot ud. c. kr. kmetijskemu društvu v Gorici. Enako sta se izrazila g. župana, da prihodnje pristopiti tudi županstvu. (Tako je prav! Ur.)

Tako je prav! Društvo naj dela z vseni močmi v svoj in občni blagor. Klor hoče kaj doseči, naj si sam pomaga! — Bog!

Iz Tomaja, 11. oktobra. — Nazadnjaštvo naprednjakov. Gospod urednik! Nekako čudno se slagati ti dve besedi, a pri nas kaže, kakor da bi bili že ulomateni. Stranka, ki si je pri zadnjih volitvah načela ime „napredna“, nazaduje sedaj v pravi pomenu besede, in v zadnjem času se je pokazala z vso svojo etiketo. Povod k temu ji je med drugim tudi naše pevsko in bralno društvo, o katerega blagemu namenu ni ni potreba posebej povdarjati. Pred par meseci je stelo imenovano društvo se čez 60 pevcev, a dandanes jih ima komaj 24. Ostali, izključno skoro sami Tomajci, so odstopili vsled prigovarjanja par naprednjakih nezadovoljencev, kojim je imenovano društvo trn v peti. Ti bi hoteli na vsak način, da bi isto po enoletnem delovanju zopet zaspalo, ker jezi njih napredek in razvoj našega društva. Ni jim dovolj, da za hrbtom rijejo, ampak tudi javno zabavljajo in nasprotujejo ti lazinaprednjaki. Ne sramujejo se celo javno obrekovati naših pravih voditeljev. Ti so jim le pijavke in oderuhi, med tem ko hočejo biti sami pravi dobrotniki našega kmeta.

Gospod urednik! Take ljudi, vidite, ima naša napredna stranka v svoji sredini. Naš preč. gosp. dekan, kojega dobro srečé ceniti le oni, ki se je v pomoči do njega obrnil, in takih ni prav malo; nadalje naš preč. g. kanonik, ki predseduje že več let vi-

dati z darovi svojo cerkev, dovršeno l. 1306. Sprva je imela 21 oltarjev, potem 18 in zdaj jih je ostalo le še 13. Cerkev je sicer zgubila svojo prvotno lice, ali v notranjosti je ohranila znamenite starine. Zgodovinsko in umetno je grobovje v cerkvi, kjer so pokopani Crijevići, Pucići, Sjerkovići, nadškofje, tuji poslanec, bosenski plemiči itn.

Sakristija obsega prvotno cerkev Marijino in je zidana v gotičkem slogu; tu je ohranjena skoro vsa starina z grobovjem vred. Znamenit je Urošev križ s srbskim napisom.

Poleg cerkve so zgradili potem tudi samostan l. 1348., ki ostaja kot lep spomenik grško-italijanskega sloga.

11. Cerkev sv. Špasa. Dne 18. maja l. 1520. je porušil strašen potres mnogo hiš. V velikem strahu vsled vedno ponavljajočih se potresov se je mesto zaobleglo Spasitelju in sklenilo, sezidati cerkev svojemu varuhu ali patronu. V 16 letih je bila dovršena.

12. Jezuvitska cerkev je prvi umetniški spomenik, ki se je dvignil na ruševinah po velikem potresu l. 1667. Graditi so jo počeli l. 1639. in dovršili l. 1725.

V obče pa je Dubrovnik že po zunanem licu tujemu očesu nenavadno zanimiv. Ako hodiš po ulicah, zdi se ti, kakor da si z dušo in telesom pahnjem nazaj v 16. ali 17. stoletje; pred očmi

norejskemu društvu in je radi svojih zaslug imenovan častnim občanom; pa tudi čast. g. kaplan, ki se je največ trudil za ustanovitev posojilnice, da ne govorim se posebej o naših gg. učiteljih — to naj so torej pijavke in oderuhi našega kmeta?! Si-li zamorete misliti večje podlosti?!

Ostaliim pevcem pa svetujemo, naj ostanejo zvesti svojim načelom, naj se ne pusté pregovoriti od onih par oseb. Vstrajajo naj na zapricetem polju v proslavo milega nam naroda, a v zasmeh in sramoto odpadnikom in nasprotnikom našega društva, za katere bi bilo bolje, da gredo oznanjvat k Calukafrom svoj naprednjaki evangelij, nego da delajo razpor in sovraštvo med našimi soobčani.

Dne 10. t. m. je imelo naše društvo svoj letni občni zbor. Udeležba ni bila ravno mnogobrojna radi plesa v Š. Po mojem mnenju bi bilo lahko županstvo ples prepovedalo, ali če že to ne, pa na kako drugo nedeljo preložilo. Sploh pri sedanjih razmerah in pri takó slabih letinah bi bilo pač želeli, da se javni plesi niti ne dovoljujejo, ali naše slavno napredno županstvo noče tega upoštevati in tudi sedaj ostane najbrž glas upijotečega v puščavi, ker takó važna točka ne sme izostati iz naprednega programa. Za danes — pika. S—v.

Iz Tolmina, 20. oktobra 1897. — Te dneve je c. kr. kmet. društvo v Gorici iz državne subvencije nakupilo in razdelilo mej posestnike tol. polit. okraju 23 bikov in 9 že brejih junic belanskega plemena. Živina je res lepa in bilo bi dobro tudi čistokrvne junice vpeljati, da se tako pride čim prej do čistokrvne živine belanskega plemena, ki je najprimernejši za naš okraj. Posestniki so z živino zadovoljni in žal je mnogim, da niso naročili več junic pod tako ugodnimi pogoji. Dotičniki in okraj morajo biti res hvalčni kmet. društvu v Gorici.

Pri tej priložnosti pa tudi opozarjam dotičnim posestnikom, da držite in redite prelete bike in junice po predpisih umne živinoreje. Da jih imate vsaj v prostornem, zračnem in snažnem hlevu, vedno v suhem in snažnem; da jim pokladate zdravo in dobro krmo, da z biki primerno vozite, da se že v 2. osebito pa v 3. letu, kakor božite, ne odebete ali olené in tako neporabni postanejo, nego ostanejo čili in živi ter sposobni, k čemur pripomore primerno delo in gibanje v čistem zdravem zraku.

Domače in razne novice.

„Soča“ dvakrat na teden. — V Gorici čitajo že davno potrebo, da bi izhajala „Soča“ dvakrat na teden; z enkratnim izhajanjem ne moremo več ustrezati sedanjim potrebam, kajti napredovali smo v vsakršnem pogledu. Dandanes se vse hitreje vrši, dogodek se podi za dogodkom, in čisto se n. pr. kar čez noč prebudimo v vse drugačnem političkem položaju nego smo se včeti spat. A „Soča“ mora obvestiti svoje čitatelje o vsem še-le vsak petek. Skratka: potreba časa zahteva, da bi izhajala „Soča“ vsaj dvakrat, če ne trikrat na teden. (Goriški Lahi imajo dva lista, ki izhajata 3 krat, in eden 2 krat na teden!)

Umeje se, da bo tudi cena višja, in sicer za zdaj le 6 gl. na leto, v nadi, da bo odpravljen častnikski kolek. Ko se to zgodi in ako ostane vsaj dosedanje število naročnikov (v plačevanju bi sicer želeli več točnosti!), tedaj morda ceno še znižamo.

Radi bi vedeli, kakšno je v tem pogledu mnenje naših gg. naročnikov na deželi. Ali čitajo tudi oni potrebo, da bi izhajala „Soča“ po novem letu vsaj dvakrat na teden? Ali so voljni redno plačevati sprva 6 gl. naročnine? Prosimo odgovora vsaj od strani našega razumnštva.

Umeje se, da moremo podvojiti izdajanje „Soče“ edino radi ugodnega položaja, ker imamo svojo tiskarno. Brez te bi bili najbrže „Soča“ že uničili dogodki in imas staroslavno sliko nekdanjega mesta, le poprave so tu pa tam novomestne krparije! In iz živih sanj o starodavnem Dubrovniku te vzbujajo le otroci 19. veka, ki se živahno křečejo po ulicah. Vidi se pa na prvi mah, da stari Dubrovčani so imeli določene narčte, kakó treba zidati hiše, kako postavljati vrata in okna; toda preveč enolični so bili pri navadnih gradnjah.

Zunaj mestnega ozidja pa je nastalo moderno mesto z novodobnimi zgradbami; ob cesti proti Gružu je bil letos odprt nov hotel „Stephanie“, urejen z največjo velikomestno razkošnostjo.

Sred Poljane*) pa obvisi tujevo oko na krasnem spomeniku, kateri je postavil hvalčni narod slavnemu Ivanu Gunduliću, velikemu pesniku in dramatik 17. veka. Umril je za mrzlico 10. oktobra 1638. v 42. letu starosti. Njegovo najslavnije delo je obsežni epos „Osman“. Napisal je 13 dram, ki so se večinoma pozgubile, in preložil štiri večja dela iz italijanščine.

Spomenik je izdelal slavni hrvaški umetnik g. Ivan Rendić v Tratu. Slavnostno odkritje je bilo 26. junija 1893., o katerem je „Soča“ obširneje poročala.

*) Poljane so najlepši trg v Dubrovniku, kakor n. pr. v Gorici — Travniki; oboje ime torej istega poudarja. Uredn.

razmere v Gorici od letošnjega marca naprej. Tako pa smelo gledamo v prihodnost, ki mora biti naša tudi v Gorici!

Zaplemba. — Izdaja za Gorico je bila zaplenjena radi dveh vestic: „Učitelj Golja pred najvišjim sodiščem (zadnji odstavek) ter „Zopet nekaj“.

Kdo bo nadškof v Gorici? — Ljubljanski „Slov. List“ je pričel te-le zares senzacionalne vrstice: „C. gosp. dr. Fran Sedej je baje oddalil kandidaturu za nadškofjsko stolico v Gorici, in govori se, da bode postal goriški nadškof dr. Mahnič.“ Nam se zdi, da je prenapljena prva in druga sodba. Velečeni g. dr. Sedej najbrže ni imel se prilike, da bi mogel ponudbo odkloniti, — a da bi postal nadškof v Gorici mož, ki je uzročil tu že velikanske razprtje in razdraženost v celi deželi, tega ne verujemo. To je naravnost nemogoče! Klor ne želi viharjev v deželi, naj ne podpira take kandidature!

Učitelj Golja pred e. kr. najvišjim sodiščem na Dunaju. — Te dni smo prejeli novico, da se bo vršila razprava pred zgoraj navednim sodiščem dne 13. novembra t. l. o pritožbi ničnosti, katero je zgledil g. učitelj Golja, oziroma njegov zagovornik dr. Stančič. Ta je prva razprava na Dunaju o letošnjih volilnih izredih z Goriškega; tukaj so že vse končale. Kako ta razprava konča, nam pokaže bližnja prihodnost. —

„La direttissima“ — Imajo jo, to tili zaželjeno železnisko zvezo Čerwinjana z Benetkami. Svečano so jo otvorili v nedeljo. Dr. Pajer je sel doli v Čerwinjan že v soboto, kjer „si apprestava a fare stупe n d a m e n t e gli onori di casa agli ospiti“. (Glej poročilo v „C.“) V soboto je šla iz Gorice mestna godba in pa „un'infinita di signori e signore“ (Ni bilo sile ne!) — Navzoča je bila skoro sama laška konsorterija z deželnim glavarjem vred; drugi so se tem slavnostim izognili... Celó slovit dr. G. ambini iz Istre je prišel k otvoritju te železnice! Zakaj neki? ... V Nogarú so delili take listke:

Le popolazioni
Di Cervignano — S. Giorgio
figlie della stessa madre
sorrise del medesimo cielo italiano
su terra friulana
possano
cogli intenti commerciali
ognor più stringersi quali sorelle.

Mein Liebchen, was willst du noch mehr? In kako previdno je povedano vse! Ko je došel jutranji brzovlak v Tržič, je bilo poslopje vse v zastavah; mimogredé hodí povedano, da avstrijske ni bilo nobene, kar sicer nas niti ne briga! Ali je bila na celi črti kaka avstrijska zastava, tega ne vemo.

V Čerwinjanu so sprejele slavnostni vlak belo oblečene deklice z rdečimi in zelenimi trakovi odlične. O, kakó so se topila vroča patrijotiska srea pri pogledu na te „figlie della stessa madre italiana“!

Pri banketu v Čerwinjanu je spregovoril predsednik dr. Pajer prvo napitnico italijanskemu kralju. Govor je bil neprimerno dolg, poln bobnečih fraz, katerim so sledili čisto „applausi entusiastici“, kakor poročajo, lahonski listi; dr. Pajer je govoril v njihovo popolno zadovoljstvo. In ko je končal z vsklikom „Evviva Sua Maestà Umberto I, Re d'Italia! Evviva, evviva!“ — tedaj je nastal tolik vihar, katerega lahonski listi niti popisali niso mogli. Niti naš polvadni „Corriere“ ni mogel najti besed, da bi popisal prizore, ki so sledili tej napitnici. Radi verujemo!

Govor dr. Pajerja so prinesli vsi listi doslovno; in pripisujejo mu veliko važnost, velik pomen. Tudi naš polvadni „C.“ ne dela v tem pogledu izjeme.

In da se držimo točno poročila v polvadnem „C.“, povemo, da zastopnik benečanske železnice Benedetti je spregovoril napitnico našemu presv. cesarju, — „a p l a u d i t o p u r e“, dostavlja modri „C.“ Kaj je govoril ta gospod, ne vemo, ker napitnica na našega presv. cesarja so posvečene tudi v tem polvadnem listu le — tri vrstice! No, vemo vsaj to, da ta napitnica je bila vsaj „applaudita pure“! Kolika milost!

Dostavljamo le še, da so izostale vse višje uradne osebe. To je sicer malce nemilo drugulu nekatero gospó le, no zató pa

V obče dela Dubrovnik utis nenavadnega mesta; vse te spominja tu na slavno preteklost, tu vidiš pred seboj ob vsakem koraku umetniško delo starodavnih rok, a novi ljudje živé in hodijo tod, nove so šege in navade, da se človeku čudno vidi, kako je mogoče toliko soglasje žive sedanosti z nemimi svedoki klasiške preteklosti. In vendar še žive tu ponosni sinovi stare Dubrovnikove slave, ki so ohranili v marsičem sledove svojih svobodoljubnih očetov. Tudi jezik jih loči od drugih Dalmatinčev, in v krvi in v mesu jim je zaježena stara dubrovniška govornica — neka nenavadna mešanica našega in italijanskega jezika, nad čemur se nikdo ne spoddika.

V narodnostnem pogledu je lice dovolj slovansko in bo to vedno bolj, zlasti tedaj, ako živimo na slovenskem jugu srečen čez 3, ko o spoznamo bratje istega časa — Hrvatje in Srbi. V mestnem zastop. je 12 Hrvatov, 12 Srbov in 12 avtonomašov. Ako Hrvatje in Srbi složno nastopijo, iziginejo avtonomaši iz mestnega zastopa. Kolika sreča, da bi se to čim prej zgodilo! Omenil sem že v prejšnjem podlistku, da dva slovenska rojaka sta nama (Švedu in meni) bila kaj ljubezniva cicerona. Hvala jima na tej uslugi! Drugo jutro ob 6. uri naju je odpeljal voznik št. 32. v Gruž. Zahteval

je bila slavnost toliko bolj čisto — italijanska. Nesreča se ni pripetila nikaka.

No, zdaj jo imajo, direttissimo. Radovedni smo, koliko bo koristila Gorici, ko se takó grozno ogrevajo za njo tudi mnogi Goričani.

Na otroke se spravlja. — Ako napravi slovenski otrok kako otročarijo, takoj pride vse v lahonske liste; ako ni takih slučajev, si jih pa izmislijo — in potem kriče: Glejte, tako se vzgajajo slovenski fu-natiki!

Odgovarjamo: Pometajte pred svojim pragom! V svojih vrstah imate toliko polepšov, ki so že danes zreli za vislice, da Gorica dobi kmalu poleg „luogo di cura“ še neki drugi malo manj časten naslov. Naše otroke pa le pustite v miru, ti naj vas prav nič ne skrbiijo!

Pregledni (kontrolni) shod v Gorici dne 17. oktobra t. l. se je vršil v tuk. c. kr. vojaškem preskrbovalnem skladišču za one odsluzne vojake, ki spadajo pod goriško mesto in liste, kateri so stalno tu nameščeni.

To ni nič novega, ali novo in nečuvno je to, da vkljub temu, da nas je bilo polno slovenskih odsluznih vojakov, ki smo na vprašanje c. kr. nadporočnika Goglija (?) vzdignili roke, da ne znamo ni nemškega ni laškega jezika, se nam vendar ni razlagalo in nas podučilo tudi v slovenskem jeziku, dasi ravno smo zahtevali. Ali gosp. nadporočnik Goglija res misli, da v Gorici ni Slovencev? Za par Nemcev je govoril nemški, za več kot 50 Slovencev pa ni hotel govoriti slovenski.

Protestujemo proti taki samooblastnosti gosp. c. kr. nadporočnika Goglija, četudi je goriški Italijan (9) in nam Slovencev neprijazen! Odslužen vojak.

Dostavek uredništva. — Ne dvomimo o resničnosti gornje novice. Prosimo gg. državne poslance, da storé potrebne korake na Dunaju proti takim nečuvnim odnosajem.

Krilanov večer. — V „Edinosti“ smo čitali dopis iz Gela, ki opisuje Krilanov (Jos. Pagliaruzzijev) večer v dvorani „Narodnega doma“. Tam čitamo:

„Na otru se je prikazal aranzer večera, g. dr. Mohorič, s svojo mehko govornico, da pové, prisrčno pozdravivši goste, da je današnji večer prav za prav literarni večer, kateremu bodo sledili še drugi.“

Specijelno za nočjo so bile zbrane Krilanove poezije, katerih najlepše so deklamirale naše družestne gospicé.

Take deklamacije so bile čisto plen šaljivim listom, čest: to so se dolgočasili poslušalci ob mehčanju — zevanju!

Ne nameravamo rezati poklonov našim deklamovalkam, radi tega konstatujem z urnalistično suhoparnostjo, da ni ničce zeval, da se ni ničce dolgočasil na Krilanovem večeru, pač pa je bilo odobranje toplo in splošno in so se ga udeleževali tudi staroji gospodje.

Nisem lepi Paris, in če bi ravno bil, bil bi vendar v zadregi, če bi moral kateri deklamovalki prisoditi plimno prvenstva.

Same ljubke prikazni, očarale so popolnoma svoje poslušalstvo, kar ni čuda, saj so deklamovale dobro; da ni bilo vse prejednakomerno, skrbelo so go-pice same, ker jim je dopuščala različnost v temperamnih, da so glede živahnosti v govoru, kretanju, mimiki ter gest in naglasa lahko i i rade v postev jemale rek: varatio delectat.

Se nekaj smo opazili. Našim gospicam teče slovenščina tako miho, tako čisto iz ust, da si nakopje res neodpustljivi naroden smrtni greh vsakdo, kdor bi direktno ali indirektno zakrivil, da bi se iz teh ust ustie glasil drug jezik, nego slovenščina.

Pozor, galantni gospodje, varujte se narodnih grehov!

Po deklamacijah se je sukali mladi svet, a kar nas je starejih, opazovali smo ples s pličje perspektive. To se pravi, posli smo k taroku in vincu, ter se po svoje veseli s poskočno mladino, ki ni nehala prej, nego so se oglašili celjski petelini.

Na svideenje na drugem literarnem večeru!

Olprtí grob. — V ponedeljek popoldne je umrl v Kastvu tamonjši župnik-dekan, veleč. gosp. Anton Turak k. Pokojnik je bil predsednik plemenite „Bratovštine hrvaških ljudi“. S tem je povedano že, da je bil pokojnik veren sin svojega naroda. In ta bedni narod istrsko-hrvaški gotovo ohrani hvaličen spomin možu, ob čegar sve-

je gl. 350, a dobil je le 3 gl.; vrhu tega sem se pozneje pritožil na mestni zastop radi takó nesramnega izkorisčanja tujevcev, ki se nočejo pripraviti za vsak novce. Ali je mestni zastop kaj ukrenil, ne vem, ker odgovora nisem dobil nikakega. — Sicer pa sem imel pozneje se prilike, da se je treba pogoditi v Dalmaciji za vsako ubogo že naprej, sicer boš osleparjen ukľjub vsem določbam nadzorajočih oblastnij. Zategadel bi ne bilo napačno, ako bi oblastva strogo nastopala, kedar pridejo pritožbe od strani tujevcev, ki se le redko pritožujejo; raje plačajo in si mislijo: mene pa ne boste več videli tukaj! Za povzdigo prometa s tujei v Dalmaciji se je ustanovilo na Dunaju posebno društvo; to utegne dokaj koristiti, ali prvi pogoj mora vendar prevladati, t. j. ne izkorisčati tujevcev, marveč poštno naj se računati poštna potrežba. — Toliko le mimogrede!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

Ob 7.20 smo odpluli s parnikom „G. G. G.“ Cesarove družbe proti Metkovićem. Listek I. r. stane gl. 4.10. — Na parniku sva že našla 12-letno znanco od prejšnjega dne. Prenočila je v hotelu Petka v Gružu poleg luke. To bo tica, sem si mislil, ko bo štela nekaj pomladij več!

(Dalje pride.)

žem grobu stojimo ravnokar Saj ima tako malo dobrotnikov ta bedni narod! Blazen bodi spomin Antona Turaka!

Železnica čez Ture in Bohinj. — Z Dunaja brzojavljajo, da so že dovršena vsa pripravljavna dela in je pripravljen že tudi dotični zakonski načrt. — Čas bi bil zares, da bi enkrat začeli z delom za drugo železnisko zvezo z našim mestom.

Uboj. — V nedeljo zvečer sta sla po ulici Fornica 20-letni Karol Spangher, znan postopač, in 29-letni Jožef Paulin; prepirala sta se radi neke ženske. — Ločila sta se v jezi. Ali Paulin je šel domov po nož, vrnil se in zaklal Spangherja, da je la tunti v malo minutah. Paulin je šel potem sam v zapor k sv. Antonu. — Spangher je isti malopridneč, ki je zlomil roko stavcu iz naše „karne“.

Cirkus Henry. — Najboljši dokaz za izbornost tega cirkusa so mnogobrojno obiskane predstave. Tudi v tem tednu se je udeležilo predstavi polnoštevilno občinstvo, katero se je izbornost zabavalo. Izmej točk pohvalno omenjamo res čudovito dresuro velikanskega slona, katere sama že človeka sili, se udeležiti predstavi. Lepo je tudi videti dresirane pse, kateri točno izvajajo priučene posebnosti. N. prekosljivega krotitelja in vzbuditelja konj se je pokazal ravnatelj g. Henry v točki, v kateri je nastopil s petimi konji; kakor je tudi miss Frida Cortelli imela srečo užiti mnogo pohvale e točki „Rimska ježa“ na 3 neosedlanih konjih. Z burnim poskanjem je pozivalo občinstvo k večkratnem nastopu Monakoyca Mr. Alfreda Loyala, ki je svoje točke bobil na konju, kakor tudi pri tleh najzborneje predaval.

V ponedeljek je bilo nallučeno polno občinstva, nič manj tudi v torek. Občinstvo je odlikovalo vse točke z burnim priznanjem.

In zopet o naših Italijanih. „Ed.“ piše: Oficijozna „Reichswehr“ ima sedaj jako tesnih zvez z italijanskimi poslanci. Zjutraj za kavo dobivamo sluhčni dan kako izjavo velikega italijanskega kluba. Jako častno je to za Italijane. Svet govori o njih in to je že nekaj. V zadnji „Reichswehr“ so zopet poslali pismo, v katerem tolažijo grofa Badenja. Dobre duše to! Jutri bode zopet tolažili — Nemce. Res, blage duše to. No, v tem pisnu utegne biti mnogo resnice. Pravijo, da nimajo razloga, da bi premenili svoje razmerje grofa Badenja. To je: ostali hočejo dobri prijatelji! Verujemo! Pravijo, da Badeni ni storil dosedaj ničesar, kar bi moglo zbuhati neznanje med Italijani. To moreno potrditi tudi mi do zadnje pičice. In potem prisojajo: Dokler bode postopanje vlade do Italijanov tako, kakoršno je bilo do sedaj, nimajo Italijani nikakega vzroka, da bi delali vladi zapreke.

V teh besedah je lapidarno načrtan sedanjí položaj sam primorskih Slovanov. Bolimo pa odkritosretni tudi mi: ako ima ostali dosedanje razmerje, potem ne bi smatrali slovenskim poslancem onega, ki ne bi vseni parlamentarnimi sredstvi reagoval proti takemu razmerju.

Zavarovalnica za slučaj nezgod in — — — Garibaldi. — „Edinosti“ se piše: Ravno sedaj se pripravljajo gospodje iz Trsta, Kranjske in Dalmacije na nove volitve v načelstvo tega zaveza, in ravno sedaj — ne morem si kaj, da ne bi obelodanili neke skandalozne stvari, o kateri sem se prepričal sam. Zavarovalnica si je nakopila v kratkem lepega kapitala (česar ne morejo druga društva) ter dela zidati na „Ponem“ pri sv. Jakobu takozvane delavske hišice. Do sedaj jih je dogotovljenih 8 in 24 jih sezidajo še. Do tu ne bi bilo nič posebnega, toda boljši del pride šele Ker mi je bilo posla v onih hišicah, šel sem ter potrkal pri g. ravnatelju, katerega ne poznam osebnó, (poznal ga bodem v kratkem, ker mi je obljubil natančen popis njegovega delovanja). Ko sem vstopil, zagledal sem — in to baš nasproti vrat — Garibaldijevo sliko!!! Gosp. urednik! Poreče se, da to je demuncijacija, ter da moramo spoštovati prepričanje drugih. Dobro, toda tu so naši delavski žulji, (po ogromni večini) slovensko-avstrijskih rok!!! Zložite hiše, nabirajte si kapital, a ne žalite nas še v domovinskih čustvih! Gospod, ki ima Garibaldija na častnem mestu, je gotovo tudi Lah. To nas ne briga dalje. Briga nas pa to, da bi na podčeljih, ki so se zgradila z našimi žulji, nastavljali vsaj ljudje, ki nas bodo spoštovali, ne pa izvažali! Slovani! Sedaj o volitvah je čas, da poveste urado.

Pri e. kr. poštnem uradu v Mirnu se otvori 1. januarja 1898. tudi brzojavna postaja.

Vesela ženske podružnice v Pevčini se bode vršila z že objavljenim programom dne 31. oktobra pri vsakem vremenu. Čisti dohodek je namenjen „Solskem u domu“ v Gorici.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda bode imelo dne 31. t. m. ob 3. uri popoldne v Smartnem pri Kojsem redni občni zbor. Dnevni red dobé gg. člani na dom.

Za brošurico „Primorski odnosi“ v poslanski zbornici na Dunaju* smo sprejeli do vključno 21. t. m.:

Gruđen Ivan iz Istre 5 gl. — Stolnik Skočer iz Kameje položil na žrtvenik domovine 5 frankov (gl. 238). — Mankoč Jakob iz Trsta in dr. J. P. iz P. po 2 gl. — Lampe in Kocijančič iz Trsta gl. 120.

Po 1 gl. : Rešič Franjo Trst, Rebek Just Kotor, Trinajstič dr. Dinko Pazin, župnik Slavac Josip Repentabor, Trnovčev St. B. Trst, kaplan Šušelj Milko Votvorje, Šibec Janez Trst, Čitalnica Il. Bistrica, velep. Šara Josip Komen. N. N. Koper, Gorjup Alojzij Prosek, županstvo Šempas, Hribar Ivan Ljubljana, Juvančič Lovro Dornberg, V. Il. Rohrman Ljubljana. Praprotnik Avg. Lokve, Biček A. Trst, naduč. Bajc Anton.

Po 60 kr. : Zuhliati Anton, Valencič Fran Stodorán M. (Sedlo), Furlan Anton. —

Po 50 kr.: Kralj Josip, kaplan Kovacic Alojzj Podbrdo, Manfreda Ignac, Bole Josip Reka, Grunter Janjo, Medved Anton, Miklavic Ivan, Rebec Andrej, Bitenc Ljubljana, Leban Valentin, Svigel Fran in Nkrast Ivan, F. P. S. Snarje, Suncin Ivan Z. der, Renecun na Dunaju, Leban Vincenc, Kocijan Andrej Zirje (2 krat), Rovani Josko, Rovani Andrej, Balista Mihail Kirk, Celovin Florijan, Fagnel Karol Ivan, Sotlar Jakob, Millonig Ivan, Tapel Franc, Kovacic Ignacij, Mikuz Anton, Starc Andrej, Zivic pl. Ivanka, Zupnik Klopčič France, nu. Bergine Anton, Kristancic Janez, Makarovic Ivan, Sivec Ivan, Vrabeč Anton, Biekar Josip, Kolišansky Marica, Hlača Fran, Bizjak Miha, Starec Jakob, „Kmetovalec“ Ljubljana, Tavcar Fran, Gustin Fr. in Lavin Peter.

Po 30 kr.: Frölich Stefan Gorica, Stolfa Anton (31), G. rimek Miha, Loezer Josip, Stucin Peter, Godina Franc, Prele Stefan, Pregl Janca, Godina Stanko, Legisa Josip, Zvab Henrik, Markon Andrej, Nabergoj vit. Ivan, Uršič Franc, Sever Anton, Može Peter, Vre Anton, Rencelj Jožef, Pihavec Gregor, Lah Viktorija, Prencis Fran, Bralno društvo Vel. Zablje, Mervie Jožef, Delavsko bralno društvo Postojna, Dolenc Anton, Cebon Jos.

Po 25 kr.: Po pogodbenem obhodniku: Trpin Ignac, Attems prof. Matilka, Nemec Marija, Grauner Miha, Brezgar Miha, Bantel Alojzj, Pinter Josip (30 kr.): — Pozar Miroslav, Sivec Anton, Pipan Janez, Mervic Anton, Kraljic Andrej, Valentic Anton, Lasic Karol, Rebec Janez, Kariz Janez, Rebec Franc, Skok Ignacij, Skerl „Alojzj“, Waisl Franc, Bizjak Stefan, oddelek fin. strazne Polj, Smiti Janjo, Cenčič Ivan, akad. društvo „Triglav“, Zuber Miha, Bakorski Valentin, Gregoric Franc, Pavšič Janez, Miklavic Alojzj, Bralno društvo Mengis.

Se 3200 polonizic je mejnarocniki „Soce“, „Primorca“ in „Elinosti“. Kdor ne more več, naj pošlje vsaj desetico!

Radodarni doneski. — Upravništvo je sprejelo: Za „Slogine“ zavode: Seife Andrej iz Grarja 20 kr. — Josip Plemelj iz Gorkega 50 kr. — K. k. nabral pri g. Faganclu v Mirnu gld. 140“. — Vesela družba v Kanalu gld. 210.

Za „Solski Dom“: Nadučitelj Anton Leban iz Komna 5 gld. z geslom: „Zrno zrno pogača, kaucen in kamnu palača“. — V goslini pri g. M. Faganclu v Mirnem nabrala literka Sčardula gld. 135. — V Pevanici pri Pahorju nabral Fran Baskin gld. 211. — Alojzj Gerbec iz Nabrežine 50 kr. — Vikar Bevk Blazij iz zapotoka gld. 1. — Vižji revizor Lazar na Dunaju. — Pri domači svatbi nabral M. Križnič v Kanalu 18. okt. gld. 775. — Ivan Domitjevič iz Kormina nabral v vselem društvu e. kr. in straznikov ter vodje vlaka gld. 350. — (Te zneske izročimo blagajniku, g. prof. Berduhu).

Za Celovinov spomenik posl. nadučitelj Anton Leban iz Komna gld. 2 z geslom: Za vraga našega Celovina, hrabrega, slovenskega nam sina.

Pekovski mojstri v Gorici so izdali to-le naznanilo gg. odjemalcem: V sled spoznamljenja pekovskih gospodarjev v Gorici se radi podražena moke upusti doseganja navada, darovati odjemalcem za dan vseh svetnikov in o Velikonoči običajne pince oziroma hlebčke. Namesto tega bodo pekovski gospodarji darovali primerne zneske goriskemu zavodu „Istituto dei fanciulli abbandonati“! (To bi moralo veljati le za take peke, kateri simpatizirajo s tem zavodom; Slovenci naj ne pozabijo — slovenskih zavodov! — Ur.)

Volite v Vrtojbi za tamosnje zupništvo so končale. Po hudi nenavadni borbi so izvoljeni v III. razredu dolerji Vrtočani; v II. Bukovecni in v I. so se razdelili med gorice in dolenje Vrtojbe.

Izpred sodišča. 44 l. tui Jernej Leban iz Prvačine je stal v torek pred sodniki v Trstu kar hkratu radi 4 delov: radi tatvine, radi javnega nasilstva, radi zločina proti uravnosti in radi vagabundaze. Obsoben je bil na 3 leta jre in se po prestani kazni odda v prisilno delavnico. — 25-letni Aleksander Pop je dobil 6 mesecev radi zločinu slesparstva in poverenja. „E.“

Buon appetito! — Rinski dopisnik „Sentinelle“ je voči, da bi izhajala dva-krat na dan, a brez zaplen; za točna poročila iz Rima pa telefonske zveze med Rimom in Gorico. — Zares, strašno nas zanimajo laški polentarij!

Natečaj za „narodne popevke“. — Ravnateljstvo „Circolo Artistico“ v Trstu razpisuje tudi letos natečaj za italijanske lakozvane narodne popevke. Stališče glasbenega ukusa nas ne briga toliko, dasi so bile vse dosedanje „narodne“ popevke pravi atental na dobri glasbeni ukus. Toda to bi bilo manje zio. Večje zlo je, ako presojamo te popevke s stališča morale in ljubeza miru. Nekateri so v pravi zasmeh deviške sramožljivosti, druge pa so take, da upljujejo uprav pogubno na medsebojno razmerje obeh tu živčih narodnosti. Ako bodo na taki visini tudi letošnje popevke, potem naravno le obžalovali v imenu morale in ljubeza miru, da je „Circolo Artistico“ razpisal ta natečaj.

† **Dr. Pavel Muhic.** — V Zagrebu je umrl dr. Muhic, odlicen hrvatski rodoljub, bivši predstojnik oddelka za blagoslovljenje, profesor in vodja nekdanje pravoslavne akademije, večletni poslanec in pisatelj.

Telefon. — Ljubljanska telefonska centrala je urejena za 200 naročnikov. V ponedeljek so se delali poskusi, zvezati pusanice ljubljanske naročnike z dunajsko centralo. Poskusi so se izbornu sponesli in le zdeli je, da bi bila Ljubljana knauh zvezana z interurbarno zvezo. Poreca se, da bude za govorenje z Dunajem in z Gradcem plačati za 3 minute 1 gld., za govorenje s Trstom pa 80 kr. „Sl. N.“

Potres. — Iz Zagreba poročajo, da je bil ondi dne 18. t. m. zjutraj močan potres, ki je trajal tri sekunde. Potres je bil valovit. Smer od severozhoda proti jugozapadu. V raznih hišah so popadale podobe z zidov itd. Škoda ni velika.

„Narodni Listy“ branijo Čehom udeležiti se dobrodelne razstave na Dunaji. Ze ime „avstrijska razstava“, pravijo „Narodni Listy“ prica, da hočejo Dunajčanje nakopiti v svojem mestu vse, kar dobe dobrega v posameznih deželah, ter da hočejo potem s tem tujim perjem sebe okrasiti. Češke udeležnike in umetnike izpremenje kar nakrat v „avstrijske“ ter se potem hvalijo z njimi, kakor da bi bili njih last. — „Narodni Listy“ imajo vsekakor prav: Dunajčanje naj si ne prilasejajo slovanskih talentov in stvari!

Z žage pri Boleu smo prejeli dva dopisa, a prepozno za to stevilko. Govorite pa o domači ljudski soli, katero so letos kar čez noč odpravili in to brez formalnega sklepa e. kr. okraj. sol. sveta, par mogotcev hoté vladati vse. No, ne pojde tako!

Shod v Vipavi. — V nedeljo se je zbralo v Vipavi nad štirideset zupnikov narodne stranke. Sklenilo se je več važnih ukrepov, ki se o pravem času razglasé. Narodne stranke eksekutivni odbor zastopal je g. dr. Ivan Tavcar. Shod je bil jako zanimiv; vladalo je navdušenje in soglasje. Prihodnjo nedeljo se bude vršil enak shod v Zireh. „Sl. N.“

Legar v Idriji. V Idriji se je pojavil jako opasno legar. 21 obeh iz krogov rudniških delavcev je že obolelo in bati se je, da se bolezen še razširi. Ker so bivališča onih oseb, katere so zbolele za legarjem, v Idriji izvirka Golice, nastala je bojazen, da bi to škodljivo uplivalo na splošno zdravje. Radi tega se je dotični izvirki zaprl in se je pričela bakteriološka preiskava tega izvirka.

S Tolmunskega. je prišel „Slov. List“ ta-le dopis: „Tudi je zapustil Tolminu g. Mlovčič, e. kr. svetnik, in se preselil v Gorico. Ne hvalčevalo bi bilo pozabiti moža in ne priznati njegovih zaslug. V kakšnem položaju je bil e. kr. okrajno sodišče v Tolminu pred njim, je vsem se s spominja. Kar se tiče slovenskega uradovanja, je bil g. Mlovčič eden prvih, ki se ni ustrašil. Še kot najjužji uradnik v Istri se je držnil hrvatski in slovenski uradovati brez ozira na vibanje nosov v gorjenih nadstropjih. — Dasi mu je bil bolj hrvatski jezik privrjen, vendar se je trudil kol e. kr. sodnik v Gerknem, da se je lahko privadil slovensčini. Kot sodnik v Tolminu in potem kot svetnik, je bil mož na svojem mestu. G. Mlovčič je bil mož discipline in strogega reda. On je bil v svojem poslu brezobziren na zgoraj in na zolej. Privilegovanja in prikupovanja ni poznal; kar je imel v srelo tu mu je bilo v ustih. Zato pa se je zdel marsikomu preosoren in preudiren. Toda to strogo in natančno postojanje je bilo v veliko korist celemu sodnemu okraju. Pomisliti je treba, da je bil vedno prvi v uradu, za njim so šli še drugi. Ako pomislimo, kako se drugod godi, se pač srečnega hlebke šteje okraj, kamor pride tak uradnik. Mi ohranimo g. Mlovčiča v najboljšem spominu in čestitamo Gorici, da ga je dobila v svojo sredo“.

Iz tužne Istre. — Kakošen provizorijski vladar v občini Porujan pri Kopru, katero hočejo po vsej sili vrniti Lahom, da bi bil v nevarnosti celó mandat dr. Laginje, o tem je našim čitateljem znano. Glavarstvo je razpustilo obeh zastop. imenovalo voditeljem občine dva zagrizena Lahona, ki sta že svojčas tako pasevala v občini, da je morala vladar radi njiju razpustiti obeh zastop. — Zdej zopet pasujeta ondi. — „Edinost“ pripoveduje, da je šla deputacija mož k glavarstvu v Koper, da bi izročila ondi pritožbo. V „Ed.“ čitamo te-le prezanimive besede: Nočemo povpraševati: Je-li čudo... ampak pravimo le, da bi bilo žalostno znamenje to, da ni to menovanje razburilo vseh poslano mislečih občinarjev. Kar zasumelo je po vsej občini in celo v italijanski stranki je tako postenih mož, ki se ne morejo prečuditi temu imenovanju.

Torej proti temu imenovanju ozir. sestavi reklamacije in volilne komisije je hotela deputacija občinarjev uvoziti protest ozir. pritožbo. Pritožba je bila sicer naslovljena na visoko e. kr. namesništvo, toda deputacija se je hotela držati običajne, predpisane poti. Šta je torej na okraju glavarstvo v Koper. Ali kaj se ji je zgodilo? Gosp. glavar je jednostavno, čisto na kratko, toda na precej osoren način odslovil deputacijo, čes: ne vsprejemem, pojte kamor hočete!

Tako se je zgodilo dne 19. oktobra, leta 1897, po Kristinu, na okrajnem glavarstvu v Kopru, za dobe e. kr. okrajnega glavarja Schaffenhauserja-Neysa, za vlade grofa Badenija in v trenutku, ko se vlada pogaja tudi z našo državnoborsko delegacijo o naših postulatih!!! Ali si je možno misliti bratčje ironije, nego je to postopanje gosp. okrajnega glavarja Schaffenhauserja ob sedanjih razmerah, ob sedanjih dogodkih na Dunaju, in ob naporih sedanje centralne vlade za spoznanjenje z nami in našimi somišljeniki — v dubi, ko vlada predobro ve, da ne bude mogla izvršiti niti najnujnejših državnih poslov brez naše in naših somišljenikov pomoči!!

In na Primorskem postaja vedno lepše: čim više leze naš ugled na Dunaju, tem čudneje postopajo z nami na Primorskem. Tudi do sedaj so bili sicer jako redki slučaji, ko so bile uslišane naše prošnje, ali vsaj poslušali so nas. Sedaj pa nas niti poslušati nečejo več. Res: Vedno lepše!

Za lovec! — Naznanjamo najemnikom love, da naša fiskarna ima v zalogi „Sprickčevala o ubiti divjačini“. Tako sprickčevalo mora imeti vsakdo, klor nese na trg ali v dar kako divjačino. Osebam brez sprickčeval se zapleni divjačina.

Državno sodišče je od bilo pritožbo občinskega sveta tržaškega proti nameštniški oziroma ministerski naredbi, s katero je bilo uničeno v obč. svetu sklenjeno razveljavljeno Nabergojevga mandata.

Listneca uredništva. — Gospodu Gasp. Likarju v Gorici: Vi „pričakujete“, da sprejemo zopet dolgo filipiko „na podlagi §. 19. l. z.“ Le pričakujte, a ne dočakate. —

O političnem položaju so nas poučevali ta teden naslednje brzojavke: Dunaj 18. oktobra. Politični položaj je jako resen, vlada se je končno udala zahtevi, naj se pojasni razmerje mej eksekutivo in mej desnico. Danes opoldne se je sešel izvrševalni odbor desnice na sejo, katere se je udeležil tudi ministerski predsednik grof Badenij in vsi trije člani predsedništva. Desnica je že v soboto dognala vse priprave za to odločilno posvetovanje, in ker je bil grof Badenij dobil od cesarja iz Budimpešte najbolshejše pooblastilo, je konferenca začela takoj meritorno razpravljati o oglasenih postulatih.

Dunaj 18. oktobra. V parlamentu je danes jako živahno. Vse se zaveda velike važnosti današnjega pogajanja mej vlado in mej desnico. Poslanec dr. Kaitz je bil brzojavno pozvan iz Opatije sem. Zadržuje se, da moramo biti pripravljani na velike dogodbe, eventualno na to, da parlament dve leti ne bo zboroval.

Dunaj 19. oktobra. Današnja seja poslanske zbornice je bila nepričakovano hitro pri kraju. Levica je začela zopet obstrukcije in o raznih petičnih predlagala glasovanje po imenih. Pri tretjem glasovanju so opozicijske stranke večinoma odšle iz dvorane, a ker je bila desnica jako slabo zastopana, je postala zbornica nesklepčna in je moral predsednik dr. Kathrein zaključiti sejo.

Dunaj 19. oktobra. Po plenarni seji poslanske zbornice sešel se je izvrševalni odbor desnice z grofom Badenijem na nadaljevanje večeraj začete konference. Danes se razpravlja o slovenskih postulatih.

Dunaj 19. oktobra. Glede večerajšnjih pogajanj mej vlado in izvrševalnim odborom desnice niso prišle še nikake vesti v javnost, ker so vsi udeležniki posvetovanja obljubili, varovati tajnost.

Dunaj 20. oktobra. Sincena večerna seja se je končala s pravim pravcatim pretopom. Nemci so prišli z namenom, da prouzročé skandal, in začeli so kaj začetkom seje razgrajati in nagajati. Predlagali so zaporedno glasovanje po imenih, in to o samih ničnostih. Šestnajstkrat je morala zbornica glasovati po imenih. Po 16. glasovanju je predsedujoči podpredsednik Abrahamowicz dal besedo dru. Heroldu, da govori o predlogih glede odlozbe ministerskega predsednika. Opozicija je zahtevala, naj dobi dr. Funke besedo, in ker se Abrahamowicz trj povse neopravičeni zahtevi ni udal, so uprizorili nemški poslanci nezalisan skandal. Naskočili so predsedstvo in obmetavali Abrahamowicza s protokoli, opravilniki in kupi glasovnic, dočim so mu Prade in drugi Nemci grozili s pestmi. Ker je Herold vzle tem divjim prizorom vendar poskušal govoriti, začeli so Nemci razbijati z nogama in s puli. Mladec-h Krumbholz je izrazil nacijonalen Turku desko iz rok, s katero je razbijal. Wolf in njegovi pjadasi so priskočili Turku ni pomoč, a prihтели so tudi češki poslanci in ucel se je prelep. Neki nemški poslanec je hotel Krumbholza s pultovo desko udariti po glavi, a posl. Vyhodil je udarec ujel z roko. Vyhodil je na roki ranjen. V sled silnega hrupa je moral dr. Herold svoj govor pretegnati. Prav ko je nehaj govoriti, je vrzel nemški nacionalce Pessler okvir, v katerem se nahaja dnevi red, na Abrahamowicza, drugi nemški nacijonalci pa so zopet plautli na predsedstvo, da je moral Abrahamowicz bežati. Mesto njega je Kathrein prevzel predsedstvo in je sejo pretrgal.

Dunaj 20. oktobra. Začetkom današnje seie je dr. Kathrein opominjal zbornico, naj se varuje dostojnosti. Abrahamowicz je levico izvrstno objesal. Opozicijski poljski poslance Winkowski je zahteval, naj se verifikacija voitev izvrši tekom dveh tednov. Stranjsky je konstatoval, da je celjski zastopnik Pommer jedini, o cigar izvolitvi je že izreklo drž. sodišče svojo obsodbo.

Dunaj 20. oktobra. V parlamentarnih krogih se govori, da se je mej Badenijem in jugoslovanskimi poslanci doseglo spoznanjenje glede oglasenih postulatov, toda astenlično se ni potrjeno, ker poslanci dani obljubi varujejo tajnost.

Dunaj 20. oktobra. Slovanska krščan-ko-narodna zveza je sklenila, glasovati za nagodbeni provizorij in pogojena za to, da se Dipaulijev jezikovni predlog odkaze posebnemu odseku.

Dunaj 20. oktobra. Posl. Šuklje organizuje nov klub, v kateri naj bi pristopili taki poslanci, kateri sedaj niso v uobehnem klubu. Prilobil je poslance Baljaka, dr. Kvekviča in Stefanowicza.

Dunaj 20. oktobra. „Vaterland“ pozivlja Badenija, naj poslanski zbornici oktroira nov opravilnik, in ga vprašuje, na kaj se čaka.

Dunaj 20. V parlamentu se govori, da je težišče položaja na Ogerskem. Ako ondi odklonijo provizorij, odstopi Badenij prej kakor se je splošno mislilo. Badenijevemu kabinetu bi sledilo Gautschevo ministertvo, v katerem bi ostal še Glanz. Dzielczycki bi postal galiski minister in Čehi bi dobili dva portfelja. To ministerstvo bi nagodbeni provizorij lažje doseglo.

Dunaj 21. oktobra. Tudi v današnji seji tradi zbornica čas z glasovanjem po imenih. Obstrukcionisti pripovedujejo, da bodo danes predlagali šestnajst glasovanj po imenih.

teva, katero je ustanovil posl. Šuklje. Pristopili so jej srbski poslance Baljak, demokrata dr. Kronawetter in Straucher, radikalna Malcrusa Okunjevski in Tanackčević, dalje češki radikale dr. Vašaty, Poljak Stefanowicz in maloruski poslance iz Bukovine Wolan. Čeh Šfamek in Srb dr. Kvekvič se še nista izjavila. „Svobodna združitev“ se je ustanovila v namen, da bi klubovi člani mogli dobiti zastopnike v raznih odsekih.

Dunaj 21. oktobra. Položaj je se vedno jako kritičen. Odloci se šele v soboto, kateri dan se vrne cesar iz Budimpešte. Do-ločeno je bilo, da ostane cesar do torka na Ogerskem, a prav kritične razmere v parlamentu so proizročile, da se vrne že v soboto.

MATTONI-jev
GIESSHÜBLER
je najčistejši alkalični
KISLI VRELEC.

Književnost.

Matien hrvatska dostavila je starih dana svojih povjerenikom: „Izvestaj „Matice Hrvatske“ za upravno godinu 1896.“ s molbom, da ga razdeli med proslodnišnje članove „Matice“ svoga kotara, da se isti izmognu polanko obavestiti o družbenom poslovanju in prošli godini.

Slijed „Matice Hrvatske“ svoj prošlogodišnji „Izvestaj“, obavestila je ujedno gg. povjerenike, da ča književni dar „Matice“ za tek. god. 1897. biti naskoro dostampin i da ce se iz božičnih dana počeli razasijati. Knjiga je „Matice“ za god. 1897. izdali in svemu na broj trinaest (13), i to deset (10) njih kuo redoviti godišnji književni dar uz obični članski prinos, a tri (3) knjige u svojoj nakladi uz sniženu cieniu za članove „Matice“.

Knjige godišnje za članove „Matice“ jesu: 1. Kučera: Vrime i vjetar. Critie iz meteorologije; 2. Klaić: Briljanski knezovi od plemena Subić; 3. Pintor: Njemacka književnost; 4. Senoa: Sabrane pripoviesti. Stezak osmi; 5. Turgenjev: Loveve bilježke, preveo Mirko Divković; 6. Fürst: Kraljevič Radovan. Tragedija; 7. Osman-Aziz: Bez svrhe. Pripoviesti; 8. Tresić Pavičić: Car Simeon. Tragedija; 9. Novak: Dvie pripoviesti; 10. Leskovar: Sjene ljubavi. Pripoviesti.

Knjige, koje „Matice“ ove godine izdaje u svojoj nakladi, jesu: 1. Gezar: Galiski gradjanski rat. Preveo, uvodi bilješke napisao Kolom Rac; 2. Platon i Xenophon: Symposion. Preveo, uvodi i bilješke napisao Fr. Petračić; 3. Hrvatske narodne pjesme. Dio prvi: Junacke pjesme. Knjiga druga. Uredio dr. Sijepau Bosuac.

Dio-čii gg. „Matičini“ povjerenici: „Izvestaj „Matice“ za god. 1896.“ umnoženi su, da istom prilikom pozovu gg. članove „Matice“, da što prije uplate prinos „Matice“ za tek. god. 1897., te da je najkasnije do početka mjeseca decembra t. g. upravi „Matice“ dostave, da nebude zapreke razasijanju „Matičinih“ knjiga iza Božić. Ushled toga su i gg. članovi „Matice“ naručito zamoljeni, da se za vremena prijave i da nezatežu s uplatom članarine, jer „Matice“ nemiije i nemože u interesu i reda i gospodarstva odustati od ustanove: „da se knjige „Matice“ absolutno nikomu nešalju, koji svoj godišnji prinos unapred neuplati“ — a s druge strane članovi „Matice“ ča sjegurno znati uzaviti i prilike „Matičine“, da ako članovi „Matice“ dužne članarine u vrime neuplate, da ni „Matice“ svojim obvezam, koje nisu male, po ugovoru zadovoljiti nemože.

„Matice Hrvatske“ sniije izreći, da je i ove tek. godine sve uradila, da svoje članove po mogućnosti udari što obilnijim, a imaju na umu i naše mnoge i prerezane književne potrebe, i što raznovrstnijim književnim darom, pak zato i s nekim pravom otekuje, da ča i ove godine broj prošlogodišnjih „Matičinih“ članova — kojih broj je bio preko

11.500 — ostali na okupu, a i da ča i mnogi još novi član nadoci.

„Matice Hrvatske“ usrdno umoljava ponajpачe svoje utemeljitelje i imućnije članove, da ju svojom predbrojnom podupru i u izdavanju njenih nakladnih knjiga, a naročito u izlasku: „Hrvatskih narodnih pjesama“, od kojih ča ove godine — uz cieniu za članove „Matice“ od i for. 50 novč. — druga knjiga izaci. Posto imnde još dostalna zalih i prve knjige: „Hrvatski nar. pjesama“, — to se još uvijek predbrojka i na prvu knjigu (uz cieniu od i for. 50 novč.) prima.

Uprava „Matice Hrvatske“.

Ball-Seidenstoffe 35 Kr.
bis 14-65 p. Met. — sov. schwarze, weisse und farbige **Hennberg-Seide**. — 35 Kr. bis fl. 14-65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert, genestert, Damaste etc. — (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) **porte- und steuerfrei ins Haus**. Muster umgehend. **Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.**
Seiden-Fabrikten G. Hennberg (k. u. k. Hof.)
ZÜRICH.

Poslano.*)

Gosp. G. Likar je priobčil v „Prim. Listu“ poslanicu, v kateri pravi, da so je hotel na ust. zboru trg.-ortno zdruzo z menoj pogovoritiv zavrati tiskanja njegovih tiskovin, a jaz, da sem se kar odrazil, naj narodno „kartel“ (t. j. dogovor za poljubno visoko ceno), saj Slovenci bodo zdaj morali pri nas kupovati.

Proti takomu zavijanju nečesar, kar so ni ustilo, in postukanja nevolni, ča razdaljivi namerov, odlično pravednjem ter naglasim, da za tak pogovor nisem smatral umestnim onl dan in ta prostor, klor se je vršlo zborovanje, in da nisem mislil na „kartel“ v takom smislu, kakor si ga tolnel g. Likar, pač pa tak, kateri bi bil koristol tudi narodni stvari, kar bi se bilo zgodilo, ko bi g. Likar upustil svojo „Goriški Tiskarji“ čisto nič ne sklopuju konkurenco, katero vzdržuje le pri tiskovnih manjšega obsega s pomočjo Slovencev prav nič naklonjenih zavodov. To je resnica! Z g. Likarjem osemno se nisem spuštal v daljno pogovore, ker je v stvari nesobitno posredoval g. J. Kopač upje, da so dosti sporazum. Da so ni dosegel, tako nisem jaz kriv. G. Likar ni hotel sprojeti nobil pogovora, ker je kot razumnej mož hotel, naj mu „Goriška Tiskarna“ tiska tiskovine za njegovo zlogo gotovo z namenom, da bi potom naših tiskarskih izdelkov — kateri so v vsakom oziru bolnoli od onih, koje da tiskati drugod — ložo konkuriral zopet „Goriški Tiskarni“, odzema ujeni zalogi tiskovin.

„Goriška Tiskarna“ — katero vso postlo vodil jaz — ima v zalogi za vse možne urade mal 200 vpa tiskovin. Ceno istno so vedno jednaki pred tremi leti so bile isto kakor danes, vadi tomu, da je vsed mehanizacija tiskarskih delob tisk v Gorici postajala za dobi - trojnjo, tiskovno osolje, katero je pomozelo, pa je za trojnjo draže, a dolovon čas za desetino krajše. Ukjub vsemu temu je cena tiskovnih izdelekov bila, nego pri emkili zloga sedesetnih dolet!

Dalje pravi g. Likar, da g. „stabsleut.“ sam je iz zloga znanega brezovnjaka sverstava do mene (namreč Likarja) že 5. leto v zvezi s Skertom in mu je dal do zloga več delobka nego jaz. Koliko je resnice na tej trditvi, sprevidijo čitatelji sami, ko zvedo, da se že tri leta, odkar vodim jaz postlo „Goriška Tiskarna“, gosp. Gabušček čisto nič ne meša v iste; „Goriška Tiskarna“ pa nima s Skertom nikake kupijske zveze, ako so iz-važeno redki slučaji, ko se je morala poslužiti bodisi pri Skertu ali drugod; to se je zgodilo pa vedno le tedaj, ko potrohovstvari ni bilo ni v Jeročičevi ni v Likarjevi zalogi.

Gospod Likar mi mora priznati — kar potrdijo tudi njegovi računl — da sem kupoval za tiskovno potrebo redi tudi pri njem, sove ka jh nisom imel v zalogi sami, odnosno g. Jeročič, kateri je bilni z mano tiskarno v kupijski zvezi ter za njo izvažajo kupjov-veka in druga silna dela.

Ko bi se bila hotela okleniti „Goriška Tiskarna“ pomolob g. Skerla, kateroga osemno spoznamo, bi si bila gotovo vsaj toliko prihranila pri izvrševanju del, kakor si je morebiti g. L. pri onih, koje dobiva iz njegove zaloge.

Sodbo o „zloglasnenu“ sovratstvu g. Gabuščka do g. Likarja in o zvezi „Goriško Tiskarno“ z g. Skertom, prepisčam torej samim čitateljem.

V Gorici, dne 21. oktobra 1897.

Josip Krmpotič,
poslovodja „Goriško Tiskarne“ A. Gabušček.

P. S. Ta je moja prva in poslednja beseda v tem poslu.

Izjava. — Trgovec g. Gaspar Likar je za- jahal bojevitega konja in ne vrtila lo po podjetjih g. Jeročiča in mojih, narvedu tudi po najnih osebah. Ne g. J. in ne jaz se ne bova spuščala z njim v polemiko. Vadi moja tiskarna, izzavn od g. J., je dal odgovor, iz katerega je jasno, kakosne vrednosti so Likarjeve trditve v stvarnem pogledu. — Ako je pa še kjo kak Slovence, ki bi ne vedel, kakó je s tem g. Likarjem in njegovimi večinat sčertovitosti tu v Gorici, in bi se rad natanje poučil o njem, naj se oglaš bodisi pri meni ali pri drugih znanih odličnjakih, ča boče tudi pri narodnih voditeljih itd., pa izvi dovolj, z dokazi mu ho tudi postroženo.

Jaz so z njim no bom prepisal po listih, tudi no v „Soci“, ker je prostora škoda — in čitatelji sami tudi večinoma že vedo, klo je Gaspar Likar in kakosni je njegov drugi „juz“, ki mu ne dá nikoli mira in vsled katerega je post. — nujen v družbi goriskih Slovencev. — **A. Gabušček.**

*) Za nastavke pod .m. domov je vrednitno odgovorjeno le toliko, kolikor daga tiskovni zakon — Op. ur.

Cirkus Henry v Gorici.
Samo še malo časa v Gorici!
Samo še malo časa v Gorici!
V nedeljo, 24. oktobra: **dve predstavi.** Popoldne ob 4. in zvečer ob 8. ur.
Pri obeh predstavah:
Čudoviti slon Blondin
najbolje drosirani četveronožec sveta.
Nastop vsega osobja družbe te umetnosti. — Med presledki bodo zabavali v komiki dobro izurjeni klovn.
Zaključek: **velika pantomima s sodelovanjem baletnega zbora.**
Predstave se vrše vsaki dan in o vsakem vremenu. — Mnogobrojni udeležbi uljudno vabi **Henry.**

Zahvala.

Na mnogobrojnih dokazih prisrčnega sočutja za časa mučne boleznin in povodim smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, gospe

Katarine Bisail

za častilno spremstvo k poslednjemu počitku ranjke, za krasno darovane vence, za vse tolažilne besede in pojave prijateljskega sočutja izražamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom najtoplejšo zahvalo.

V Gorici, dne 21. oktobra 1897.

Rođbina Bisail.

V vsakem poštno oddaljenem kraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zakupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postanskim zasluzkom od nekoga, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene penabde pod „V. U. G.“ Gradec, poste restante 183

Učitelj glasovirja

in na rog (Waldhorn) **FRAN JOS. KREML**, kapelnikov sin iz Radgono, kateri je bil dve leti nastavljeni kot I. hornist v glasbeni šoli skladatelja Abrengerja z Gradca, se priporoča za podučevanje v teh glasbalah.

Več v ulici Morelli št. 49, II. nadst. od 8. do 9. ure predp. in 12. do 2. pop.

Kmetija s hišo, hlevom, senošetjo, z gozdom itd. je

na prodaj.

Več pove Porše v Volčah na križpotju.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nanskih ulicah št. 10 nasproti gostilne „Belega zajca“.

Usoja si pripraviti pred, duhovščini in slavn. občinstvu svojo

veliko zalogo nagrobnih vencev

vsake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščeni sveč, križne, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d.

— Vse po nizkih cenah!!! —

Edina slov. zaloga dežnikov, solčnikov in rokavic za dame gospode in uradnike.

C. kr. privileg. krojni aparati,

s katerimi je vsakemu mogoče krojiti vsakršne obleke. Obleke po novih strojih uvajani se razprodajajo za vsa obleka po gl. 1.50, za vsaki drugi komad pa po gl. 1 pri tenki

M. POVERAJ

krojčki mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22. 297-1

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gobavih oblek, perila, vseh priprav za obleke za vsaki stan po naj-novejši modi. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju

— kjer se sprejema tudi naročila za izdelovanje raznih oblek. — Odjemalci blaga na meter si morajo dati narediti obleko tudi pri drugih krojačih.

Seznam blaga

trilke

G. Ferd. Resberg

v Gorici. Glavna zaloga: v Kapucinski ulici št. 11 (stara cukrarna).

Podružnica: na Kornu št. 2 (Attensova palača).

Deslej ima v zalogi to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — papir — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobne in debele otrobe — turšice — zob — sol — moko za pitanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrijol itd.

169-1

V podružnici na Kornu prodaja tudi moko, otrobe, ovs, turšice itd.

Najlepše darilo!
Prešeren — Poezije,
s sliko slav.ega slovenskega pesnika. *Uvezanje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gl. 1 — s poštnino gl. 1-05.*

Jenko Simon, — Pesmi,
I. zvezek, s pesnikovo sliko in 9 družih krasno risanih slik; *Uvezanje je elegantno v usnji in zlato obrezo. — Cena samo gl. 1 — s poštnino gl. 1-05.*

Drugi zvezek, ki bo vseboval do sedaj še ne izdane pesmi, izide v jeseni.

OTO FISCHER,
knjižničarica v Ljubljani
Kongresni trg.
S. 101 — 26 — 1
P. 57 (C/L)

3 E. Riessner 3

Nunske ulice št. 3 nasproti cerkve priporoča slavn. občinstvu

nagrobnne vence

z umetnih cvetlic, biserne vence, trakove z venci z napisom ali brez v vseh barvah, v največji izbiri in po naj-nizjih cenah. 291, 2-1

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom v stelni ulici št. 2, v Gorici (tam, kjer je tobakarnica)

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primeso iz tovarne ARNOLD & GUTMANN z Dunaja. Zaloga žveplenk družbo sv. Cirila in Metoda.

Ivan Domicelj

trgovec z jedilnim blagom v Korminu na glavnem sadnem trgu (bivša hiša Pallova) priporoča svojim rojakom

sladkor, kavo, riž, olje, kamenotije, moko, otrobe, vsakovrstne sveče iz Kopačeve tovarne, potem špirt vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitrijol (modro galico) in pravo romanško trno žveplo, narodne žveplenke.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekmovalnja (konkurence). 143

Svoji k svojim!

Ambrož Furlan

trgovec 141

z jedilnim blagom na tržaški cesti 4 v Gorici

priporoča kavo, riž, sladkor, moko, žito, otrobe, vse poljske in domače pridelke.

Postreže vestno in po zmerni ceni.

Slovenska gostilna v Trstu

Pri Petelinu

Sprejme v svoje lepe prostore vsega lačnega in utrajnega gosta, ter ga pogosti z jedjo in pijačo, da bo zadovoljen.

Gospodar postilna A. Vođopivec je preskrbel svojim gostom hladnega, vedno svežega piva, vina beloga in črnega vipavskega in v butiljkah.

Prijazna gospodinja pa Vas postreže z tečinim zajutrkom, kosilom, večerjo, na željo gosta.

Da bolje ustrezem svojim cenj. gostom, posočno pa trdnemu popotniku napravil sem tudi spalnico z melkimi, a čednimi posteljami, katere odajam svojim gostom na željo v puenočnice. — Gena je zmerna.

Vse prav čedno, zdravo in ceno. Popotnik, ko pride v Trst, ozri se na krasno tablo: „Pri Petelinu“

ulica Ghega št. 7.

Velika novost!

Plin „Acetylen“

(solnčni žarki). 296, 10-1

To čudovito svetlo ponuja razen svoje lepote tudi ugodnost, da se je more imeti v vsaki hiši radi svoje lahko upravljajoče priprave in splošne koristi.

Zaloga teh priprav, kakor tudi vseh potrebščin, kot n. pr. apneni karburir, luči, lire, bračalo, ključneke za luči itd. se nahaja pri ovlaščeni agenciji za razsvetlavo na Kornu št. 12 v Gorici, kjer se prevzemajo tudi popolne upeljave. — Agent je g. Anton Nanut (p. d. Blažon).

Hiša na prodaj

ob cesarski cesti, 5 let odkar je sezidana, pod zupanstvom Vrtovin, sestojeca iz štirih sob, kuhinje kleti in hleva. Cena 1460 g.l. — Vse pove lastnik Anton Podgornik stev. 115 v Vrtovinu p. Črniče. 280

Garantirano pristni gorenjski brinevec

je dobiti 283 8-1

v vsaki meri in vsak čas pri Antonu Jamar-ju, kuharju brinovca in posestniku na Bledu (Veldes) na Krajskem. Cena in vzorec zastoj na zahtevanje.

Trgovec z vinom na veliko Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8 12 (L) priporoča

dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošlja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošlja tudi vzorec.

Cena zmerna. Postrežba poštena.

Veliki prazni sodovi iz Srbije,

iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 2, 7, 20 30 do 70 hektov, 6-7 cm. debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj. Natančnejše poizvedbe, pri upravnistvu, ali v hiši na Franc Jožefovi cesti št. 9, pri g. L. Steru. 216 7 1 S. 78 3 1 P.

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Priporoča se prečisti duhovščini za izgotovljenje cerkvenih posod in orodij po najnovem vzoru in najnižji ceni, kot: Monstrane, kelihov, svečnikov, itd. itd. Stare reči popravlja ter jih v ogledu posrebljeni in polisti. Da si pri zamorejo tudi bolj rečne cerkve natočiti cerkvenega kovin-kega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravil in pošilja blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa naročevalec sam lahko dovoli.

Strelovođe iz bakra v ognju pozlačene najboljše iznajdbe, kakor tudi vsakovrstno enako popravo in pozlačenje priporoča tudi po naj-nizjih cenah. Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštine franko! 16 (C/L)

Gabrijel Piccoli

lekarnar pri angolu v Ljubljani, Dunajska cesta

Naj. isje priznanje na II. mejnarodni farm. razstavi v Pragi 1896. London Pariz Zerner 1892-1893.

Vesposlovanema gosp. G. Piccolija v Ljubljani

Štejem si v dolžnost Vam naznaiti, da se je Vaša **žolodčna tinktura** izkazala kot uspešno de-lijatno ne le pri mnogih mojih župljanih, katerim sem isto pripravilo, temveč tudi mene rešila zelo mučnih žolodčnih bolečin, katere sem trpel skoro celih 9 let.

Znamemam se spoštovanjem 20 26 3

Anton Nikolič, župni upravitelj Sv. Lucija (Solitarna) pri Albou, 8. nov. 1896.

Gospoda lekarja G. Piccolija v Ljubljani. Blazovolite mi takoj poslati po poštnem povzeju štiri dupate Vaše **žolodčne tinkture**, katere mi je dosedaj vedno pomagala.

Odlučnim spoštovanjem udani Josip Battegar, župn. in dekan Pijemont pri Bajah (Istra), 20. maja 1896.

Žolodčna tinktura lekarja Piccolija „pri angolu“ v Ljubljani se razpošlja točno po poštnem povzeju. Cena 12 steklenic v skatnji 1 gl. 36 kr.; poštni zavitek z 70 steklenicami vija 6 gl. 30 kr. Poštino plača naročnik.

Zdravnik Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši v ulici Barzellini h. št. 2. 4 10-7

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

v Goriči

Prodaja naravnih in pristnih briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin. DESERTNA VINA.

Razpošlja na vse kraje od 56 litrov naprej. Uzorce v pošljo na zahtevo.

Sedež društva je v Gorici: ulica Barzellini št. 20.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. diž. svečnjem Na Iovovski razstavi s pivo črno — srebrno svečnjem

Tovarna uzornih telovadnih priprav JOS. VINDYŠ-A,

v Pragi na Smihovu (Praga-Smichov) Vinohradská ulice č. 816. se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic po najnovjših priporočilih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočilnih spisov domačih in tujih strokovnjakov. Zapravljiva je eno leto. Gena zelo zmerna, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi. Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošljo na zahtevo brezplačno in poštine prosto. 80, 52-21

Poprave izkušnje po najnižjih cenah.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, II. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg stev. 20. Trpotčev sok neprežno deluje pri vseh prehlajenih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času odopravi: bolniki do- bijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo eno: „Velečenjeni gospod lekarnik! Pošljite mi se tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevoga soka; potrebujem jih za moje poznanec Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Du- naju, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znancka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo je oni pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znancko nosi. — Gena steklenice s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračun- navši 20 kr. za zametek) ali pa po postnem povzeju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskusanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, II. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg stev. 20. 286 20-1

Vse stroje za poljedelstvo. Vnovič znižane cene!

Trijeri (čisti stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice** za žito in zelenjavo. **Škopritnice** proti peronospori, pobožani sestav Vermoreljev. 63 24-15.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnica (preše) za vino in sadje različnih sestav. (Te stiskalnice imajo skoro ona tlačila moč kakor hidravlične vodilne preše.)

Siamareznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah. **Stiskalnica, za seno in slamo**, ter vse patice, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najnižji izvršitvi

Ig. Heller na Dunaju II. Praterstrasse 49. Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati! Zastopniki se iščejo.

Kwizdov

Korneuburski redilni prašek za živino. **Zdravstveno in dietetično sredstvo za konje, govedo in ovce.**

Uporablja se že 13 let v mnogih hlevih, ako živina ne žve, ako slabo prebavlja, daje za zlobojanje mleka in pomnoženje mlega pri kravah.

Cena: 1/2 skatulja 70 kr., 1/2 skatulje 35 kr. Pristno le z gornjo varstveno znancko se dobi v vseh lekarnah in mirodilnicah.

Glavno zalogo ima **FRANC IV. KWIZDA** in kr. avstro-ogerski in kraj. rumunski dvorni zalagatelj, okrožni lekar v Korneuburu pri Dunaju.

Vozniki v Gorici in z dežele, pozor!

Sedlar **Valentin Ferjančič** naznanja, da je odprl svojo **sedlarsko delavnico** v Gorici v Vrtni ulici v hiši grofa Thurna nasproti odprtemu sadnemu trgu.

V svoji delavnici prodaja vse potrebšrine za zasebnike, voznike, jahalce, torbice, kovčke itd., izdeluje navadne in najfinije vrste in oprave za jahanje. Priporoča se topla svojim rojakom v Gorici in z dežele.

Fran Vanek priporoča svojo **goriško pivovarno** na Goriškem — v Gorici — Piazza Gatterini

Pivovarna je zdajno razširjena ter urejena po najnovjši zahtevi. Kuha pivo po češki, dunajski in bavarski navadi in uporablja le češki hmelj in moravski slad. Priporoča se p. n. gostilničarjem in zaselnikom v Gorici, v Brlih in na Tolmin-kem. **Zalogo za Brda ima gosp. Peter Russian v Korminu** in gosp. Gottfried De- genhart v Campolongo za Furlanski del dežele.

Tovarna tamburic I. STJEPUŠIN Sladak (Hrvatska)

Na zahtevo pošljo vsakovrstne patice, ustrojane rešitve.